

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання
«Стан виконання завдань визначених вченою радою університету щодо
посилення військово-патріотичної складової діяльності та подальшого її
поглиблення та розвитку»

Одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості є національно-патріотичне виховання, невід'ємною складовою якого є військово-патріотичне виховання.

22 жовтня 2022 року на засіданні вченої ради СумДУ були прийняті рішення щодо покращення військово-патріотичної діяльності університету, більшість яких на цей час реалізована. Виконання таких рішень, як «проведення профорієнтаційних екскурсій військово-патріотичного спрямування на кафедру військової підготовки», «створення експозиції «СумДУ – це Україна», що висвітлюватиме волонтерський рух та участь колективу університету у війні з «російським агресором» за мотивованими клопотаннями керівників відповідних підрозділів було перенесено на термін після завершення воєнного стану.

Наразі майже 1500 випускників різних структурних підрозділів СумДУ захищають незалежність і свободу народу України. За період війни 145 із них, на жаль, героїчно загинули. В університеті організовано 7 локацій вшанування пам'яті загиблим студентам та випускникам, серед яких пам'ятний знак загиблого студенту-воїну, меморіал «Алея Слави», присвяченої полеглим воїнам 155 батальйону та ТРО «Баси», стіна пам'яті «Зупинись... Згадай», місце шани та пам'яті (КФК), куточки пам'яті «Герої не вмирають» (МФК), «Слава героям нашого часу» (ШІ), «Вони загинули захищаючи Україну» (КІПФК).

Кафедрою військової підготовки (КВП) впроваджуються заходи для формування якостей активного, вмотивованого здобувача військової освіти, який має проходити службу в українській армії. На урочистому заході з нагоди складання військової присяги на вірність українському народу у 2024 році вручені офіцерські погони 7500-му випускнику. Кафедра забезпечує курсову підготовку з підвищення кваліфікації викладачів предмету «Захист України» закладів освіти Сумщини та надає всебічну допомогу навчальним військовим центрам.

Центр військово-патріотичного виховання виконує завдання з якісної підготовки молоді володіння зброєю, тактичній, вогневій, домедичній підготовці та основам виживання. Центр організував для старшокласників і студентів кібеспортивні ігри, військові квести, змагання з рукопашного бою, тренінги та вебінари з мінної безпеки.

Викладачі медичного інституту проводять курсову підготовку та тренінги з домедичної (тактичної) медицини. Психологічна служба СумДУ організує заходи з психологічної підтримки здобувачів освіти, співробітників та членів їх родин. Проводяться тренінги для учасників освітнього процесу із мінної безпеки (брали участь 3177 осіб), домедичної допомоги (1440 осіб), заходи із психологічної підтримки та збереження ментального здоров'я викладачів і студентів.

Центр ветеранського розвитку є учасником розроблення обласної комплексної програми з підтримки ветеранів війни та членів їх родин, впроваджує освітню програму з підготовки помічників ветеранів та разом із кафедрою психології, політології та соціокультурних технологій за підтримки Програми розвитку ООН, реалізує проєкт "Простір можливостей" (програма фасилітаційних зустрічей щодо працевлаштування та планування кар'єри ветеранів та членів їх родин). У співпраці з громадською організацією Центр громадських ініціатив "Інтелект Сумщини" підготовлено проєкт розширення безоплатного доступу ветеранів війни до фізреабілітаційних послуг із залученням міжнародної грантової допомоги.

Волонтерський рух університету охоплює тисячі здобувачів освіти, викладачів та працівників університетської спільноти. За останні 3 роки суттєво збільшилась до 6 кількість волонтерських осередків (волонтерський загін базового ЗВО, волонтерський клуб «Віра» (МІ СумДУ), громадська ініціатива «Я волонтер» та студентський клуб «Соціальне волонтерство» (КФК), волонтерський гурток «Добробут», 2 волонтерські рухи (МФК, ШІ)). Основна діяльність волонтерів у 2022-2024р. була спрямована на підтримку Збройних сил України та допомогу у відновленні пошкодженої інфраструктури міст, організацію зборів відповідних коштів. Плетіння маскувальних сіток та «кікімор» для українських захисників, окопні свічки, мазі від обмороження, горілки, «буржуйки», виготовлення повербанків, формування продуктових наборів, збір речей для внутрішньо переміщених осіб та багато іншого – це значущі проєкти, які стали традиційними в університетській родині. У 2023 році волонтери почали долучатися до територіальних будівельних батальонів «Добробат» та ініціатив ГО «Будуємо Україну разом!».

Участь у загальнонаціональних проєктах «Запали свічку пам'яті», покладання квітів, літературні читання української прози «узвар-фест - 2024», зустрічі з поетами та композиторами Сумщини, організація конкурсів та вікторин, які висвітлюють розвиток духовності та моральності, стали важливими складовими духовно-морального виховання.

Щорічно з нагоди відзначення Дня української писемності та мови в університеті проводиться міжнародний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка, міжнародний конкурс української мови імені Петра Яцика, інтелектуальний всеукраїнський мовний батл до міжнародного дня рідної мови; написання всеукраїнського радіодиктанту національної єдності та інші заходи на рівні інститутів, факультетів та структурних підрозділів СумДУ.

За 3 роки повномасштабного вторгнення в університеті культурно-мистецький центр (КМЦ) разом із відділом позанавчальної роботи проводили такі патріотичні заходи як благодійні танцювальні майстер-класи, патріотичні концерти «Доброго вечора, ми з СумДУ» на різних локаціях міста (озеро Чеха, Театральна площа, Студентський сквер), благодійний бал «Кохання переможе» та інші зі збором коштів на потреби ЗСУ. Ця ж мета реалізовувалася у благодійних та патріотичних фестивалях-конкурсах та флеш-мобах, зокрема: «Код нації», «Слово нації», «СумДУ у вишиванці», «Танцюй під українську», «Козацькому роду нема переводу», «Україна єдина», «Я і Кобзар»; участю у проєкті «Допомога поруч» (організатор - кафедра ППСТ) з виставою «Не мовчи», спрямованому на роботу з населенням, постраждалому від насилля, та у багатьох інших заходах локального характеру, у

тому числі, на рівні кафедр, інститутів та ВСП.

На сторінках соціальних мереж базового ЗВО та ВСП розміщуються інтерв'ю з особами, що навчаються, співробітниками, випускниками, які перебувають на військовій службі, висвітлюється волонтерська діяльність, акції та заходи, направлені на підтримку ЗСУ, публікації спрямовані на розуміння національних цінностей, формування патріотизму, поваги до військовослужбовців та ветеранів Сил оборони України.

Із урахуванням вищезазначеного вчена рада постановляє:

1. Визнати в основному задовільним стан виконання завдань щодо військово-патріотичної складової діяльності та спрямувати зусилля колективу університету на її подальше поглиблення та розвиток, виходячи зокрема із завдань Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України та більш ефективного використання освітнього та науково-технічного потенціалу університету у боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України.

2. Проректору з НПР Школьник І. О.:

Відповідно до Постанови КМУ від 21 червня 2024 р. № 734 забезпечити впровадження в освітній процес здобувачів вищої освіти денної форми навчання базової загальновійськової підготовки, у т.ч. на бакалавраті Шосткинського інституту та Класичного фахового коледжу.

Термін виконання – до 01.09.2025 р.

3. Проректору з НПР Бріжатову О. В.:

3.1. Забезпечити виконання комплексу заходів щодо реалізації базової загальновійськової підготовки в університеті.

Термін виконання – до 01.09.2025 р.

3.2. Разом із центром розвитку кадрового потенціалу продовжити організацію семінарів (тренінгів) для учасників освітнього процесу із надання домедичної допомоги та мінної безпеки.

4. Медіа-центру СумДУ:

4.1. Продовжити на регулярній основі інформування про стан реалізації виховної роботи національно-патріотичного спрямування в університеті у медіа та соціальних мережах.

4.2. Забезпечувати медіапідтримку заходів за участю випускників-військовослужбовців, представників військових формувань на території Сумщини.

5. Відділу позанавчальної роботи, деканам факультетів, директорам інститутів та фахових коледжів СумДУ:

5.1. При організації проведення виховної роботи національно-патріотичного спрямування передбачити комплекс інформаційно-роз'яснювальних заходів, спрямованих на донесення для здобувачів освіти інформації про необхідність дієвої підтримки військових, ветеранів та членів їхніх родин;

5.2. Спрямувати проведення позанавчальних заходів для здобувачів освіти

(зокрема тренінгів, вебінарів, майстер-класів, круглих столів) на зміцнення національно-патріотичних цінностей, формування національної ідентичності, готовності захищати країну; активно залучати випускників, які брали участь у бойових діях та волонтерській діяльності до військово-патріотичних заходів у структурних підрозділах університету, у тому числі при проведенні кураторських годин.

6. Деканам факультетів, директорам інститутів та фахових коледжів СумДУ:

- сприяти організації волонтерських об'єднань на рівні інститутів/факультетів;
- активізувати практики волонтерської роботи здобувачів освіти в межах загальнонаціональних ініціатив;
- сприяти екскурсійній діяльності здобувачів освіти в межах внутрішньої мобільності, а саме: відвідування визначних історичних місць, ознайомлення з пам'ятками української історії та культури різних регіонів України тощо.

7. Кафедрі військової підготовки:

7.1. Організувати у 2024/2025 навчальному році:

- разом з деканами та директорами на факультетах, інститутах та відокремлених структурних підрозділах заходи, які спрямовані на популяризацію військової освіти та військово-професійну орієнтацію випускників;
- підвищення кваліфікації викладачами фахових коледжів із предмету «Захист України»;
- виконання завдань, пов'язаних із базовою загальновійськовою підготовкою здобувачів освіти денної форми навчання.

7.2. Розширити співпрацю із закладами освіти у різних регіонах України щодо військової підготовки.

7.3. Здійснювати допомогу структурним підрозділам університету та студентському самоврядуванню в організації військово-патріотичних заходів.

8. Кафедрі історії:

8.1. Започаткувати науково-популярний проєкт присвячений популяризації видатних історичних постатей, які відіграли важливу роль у національній визвольній боротьбі.

8.2. Розробити програму підвищення кваліфікації для вчителів/викладачів історії України з напрямку «Історія України в системі національно-патріотичного виховання дітей та молоді».

Термін виконання – до 01.09.2025 р.

9. Центру військово-патріотичного виховання у 2024-2025 навчальному році:

9.1. Продовжити організацію та проведення змагань із військово-прикладної підготовки серед осіб, що навчаються, з рукопашний бою, кульової стрільби, військово-тактичних ігор на місцевості.

9.2. Організувати з особами, що навчаються, вивчення основ кульової стрільби та вогневої підготовки із використанням електронного тиру та навчальної зброї кафедри військової підготовки.

9.3. Регулярно організовувати зустрічі з учасниками бойових дій, які є випускниками кафедри військової підготовки.

10. Відділу позанавчальної роботи організувати:

- спільно з КМЦ та бібліотекою проведення тематичних заходів, присвячених героїчним подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України (до Дня пам'яті Героїв Крут, до Дня Героїв Небесної Сотні, до Дня українського добровольця, до Дня захисника України, до Дня Гідності та Свободи);

Термін виконання: постійно

- спільно з факультетом ІФСК та КМЦ проведення спеціальних конкурсів та фестивалів з відзначення Дня української писемності та мови;

Термін виконання: щорічно до 09 листопада

- спільно з інститутами/факультетами проведення кінопоказів документальних фільмів про історію України та сучасну боротьбу за незалежність.

Термін виконання: постійно.

11. Координаційному центру гуманітарної політики:

З метою координації волонтерської діяльності в університеті утворити раду волонтерів СумДУ та доручити їй розробити Політику організації волонтерської діяльності в СумДУ.

Термін виконання: до 30.06.2025 р.

12. Усім посадовим особам університету впроваджувати соціальні проекти для підтримки ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, дітей та родин загиблих воїнів.

Термін виконання: до 31.12.2025 р.

Схвалено вченою радою СумДУ (протокол №5 від 12 грудня 2024 року).

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Секретар

Анатолій РУБАН